

Plata constructorilor pentru proiectele publice

Risc de eșec al investițiilor publice și de faliment al constructorilor

Întârzierea decontării facturilor emise de constructori pentru lucrările de investiții publice pune în pericol atât finalizarea proiectelor, cât și situația financiară a firmelor respective. Situația a început să devină gravă mai ales în cazul proiectelor derulate de către orașe și comune, dar sunt și consilii județene care întâmpină probleme în a face plata la timp a lucrărilor.

Toți respondenții unui sondaj inițiat de ARENA Construcțiilor în parteneriat cu Federația Patronatelor Societăților din Construcții au declarat că au înregistrat întârzieri la plata facturilor. Peste 75% dintre aceștia spun că au avut întârzieri la plata facturilor pentru mai mult de o treime dintre contractele de investiții publice, pe care le au în derulare. Un procent destul de ridicat, peste 18%, spun că nu au primit banii la timp în niciunul dintre contractele pe care le au cu autoritățile publice.

Întârzieri și de peste șase luni la plata unor facturi

În prezent, se pare că situația s-a înrăutățit. 55% dintre respondenți declară că au facturi care așteaptă să fie plătite de mai mult de

jumătate de an. Iar procentul firmelor care au facturi cu decontarea întârziată de până în trei luni este de numai 10%.

Toți respondenții au declarat că au facturi nedecontate la timp.

Cele mai multe probleme legate de neplata la timp a facturilor sunt la Unitățile Administrative Teritoriale (orașe și comune, mai ales, dar și unele consilii județene) pentru contractele de investiții finanțate din fonduri europene prin PNRR, precum și prin programele guvernamentale PNDL, Anghel Saligny și cele derulate de AFIR.

Execuția lucrărilor pentru investițiile publice, în pericol de sistare

Neplata la timp a facturilor de către autoritățile contractante are un puternic impact negativ asupra constructorilor. Ei se confruntă cu dificultăți de cash flow care pot genera blocaje financiare, au costuri suplimentare cu dobânzile la linia de credit. Dacă întârzie lucrările pe șantier, din cauza lipsei de bani pentru aprovizionare și plata muncitorilor, le pot fi aplicate și

penalități. Mai grav, există chiar și riscul de faliment al firmelor.

”Suntem nevoiți să contractăm împrumuturi cu rate de dobândă destul de mari pentru a nu intra în incapacitate de plată. Or, în condițiile în care se contractează lucrări care permit realizarea unei marje de profit foarte mici, de 3 - 5%, plata dobânzilor afectează critic profitabilitatea companiei și, implicit, capacitatea companiei de a-și crea rezerve pentru re tehnologizare, pentru investiții în instruirea personalului etc.”, spune unul dintre participanții la sondajul menționat.

Unii manageri consideră că refuzul băncilor de a finanța firmele de construcții este din cauza contractelor cu statul, pe care bancarii le consideră ca având grad mare de risc.

Fără plata la timp a facturilor și în lipsa finanțării capitalului de lucru, activitatea constructorilor se desfășoară cu greutate și încetinește ritmul de execuție a proiectelor publice.

Totodată, situația îi pune în imposibilitate de a-și achita facturile către furnizori, ceea ce le alterează relațiile cu colaboratorii și furnizorii, ducând la apariția de blocaje în aprovizionare. În plus, lipsa de fonduri duce la întârzieri în plata salariilor și de aici la riscul de a-și pierde angajații.

”Ne-am redus efectivul angajaților de la 110, la 35. Suntem puși să plătim penalități la ANAF, la creditori”, spune unul dintre respondenți.

Astfel, se ajunge în situația în care proiectele de investiții demarate au întârzieri foarte mari de realizare sau chiar se blochează lucrările, autoritățile contractante nemaiputând să își facă investițiile propuse și riscă să piardă finanțările aferente.

Din cauză că statul nu își achită datoriile către firme, la rândul lor firmele încep să acumuleze datorii la plata taxelor și impozitelor către stat și, ca urmare, nu mai pot participa la licitații. Situația conduce la scăderea numărului de potențiali ofertanți pentru atribuirea contractelor de achiziții publice.

În astfel de condiții devine aproape imposibil pentru constructori să își realizeze un plan de dezvoltare, ceea ce pune multe dintre firmele românești în stare de inferioritate față de constructorii din străinătate. ■

